Maksukorralduse seaduse ja teiste seaduste muutmise seadus

§ 1. Maksukorralduse seaduse muutmine

Maksukorralduse seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 1 lõiget 3 täiendatakse pärast sõnu „tasumisele kuuluvatele maksudele“ sõnadega „ja tasudele“;

2) paragrahvi 1 lõike 6 punktist 1 jäetakse välja sõnad „kassatsioonikautsjon ja“;

3) paragrahvi 1 lõiget 6 täiendatakse punktidega 5 ja 6 järgmises sõnastuses:
„5) Patendiameti toimingute eest tasutavad riigilõivud;
6) väljaandes Ametlikud Teadaanded teadaande avaldamise eest tasutav riigilõiv.“;

4) paragrahvi 1 lõikes 6^1 asendatakse tekstiosa „punktides 5, 6, 8 ja 9 sätestatud riikliku järelevalve teostamisel“ tekstiosaga „punktides 4^1–6, 8 ja 9 sätestatud ülesannete täitmisel“;

5) paragrahvi 3 lõiget 4 täiendatakse punktiga 4 järgmises sõnastuses:
„4) tolliseadustikuga kehtestatud käitlustasule ulatuses, mis ei ole tolliseadustikuga reguleeritud.“;

6) paragrahvi 8 lõigete 1 ja 2 esimest lauset täiendatakse pärast sõna „maksuseadusest“ tekstiosaga „, maksualase teabevahetuse seadusest“;

7) paragrahvi 10 lõiget 2 täiendatakse punktiga 4^1 järgmises sõnastuses:
„4^1) teha halduskoostööd nende riikide pädevate asutustega, kes kuuluvad Euroopa Liitu või kellega kehtib Eestil vastavasisuline välisleping (edaspidi *välisriigi pädev asutus*), samuti Euroopa Liidu ning teiste rahvusvaheliste organisatsioonide asutustega Eesti ja Euroopa Liidu õigusaktides ning välislepingutes ettenähtud alustel ja korras;“;

8) paragrahvi 17 lõikes 2 asendatakse sõnad „Vabariigi Valitsus“ sõnadega „valdkonna eest vastutav minister“;

9) paragrahvi 17 lõiget 3 täiendatakse punktiga 8 järgmises sõnastuses:
„8) kuni 18-aastase (kaasa arvatud) isiku vanema või füüsilisest isikust eestkostja hooldusõiguse andmed seoses tema maksukohustuse vähendamisega.“;

10) paragrahvi 17 lõiget 4 täiendatakse punktiga 1^1 järgmises sõnastuses:
„1^1) kuni 18-aastane (kaasa arvatud) isik seoses tema vanema või füüsilisest isikust eestkostja maksukohustuse vähendamisega;“;

11) paragrahvi 25^8 ja 25^{15} lõike 2 teises lauses, § 47 lõike 3 teises lauses, § 66 lõikes 4, § 67 lõike 2 ja § 69 lõike 3 teises lauses, § 71 lõike 2 kolmandas lauses, § 91 lõike 3 teises lauses, § 136^1 lõikes 1^4 ja § 151^{31} lõikes 4 asendatakse arv „132“ arvuga „132^1“;

12) paragrahvi 25^{10} lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Andmekogusse esitatakse andmed ehitatava ehitise ja ehitustööde ning järgmiste isikute kohta:
1) ehitustööde tellija või ehitatava ehitise omanik;
2) ehitustöid tegev isik;
3) ehitusplatsil viibivad isikud;
4) muud ehitise ehitamise või ehitusplatsiga seotud vastutavad isikud.“;

13) paragrahvi 25^{10} täiendatakse lõikega 3^1 järgmises sõnastuses:
„(3^1) Kui aruandluskohustusega hõlmatud ehitustööde tellija või ehitatava ehitise omanik ostab ehitise ehitamisega seotud töid või teenuseid, sealhulgas omanikujärelevalvet ehitusettevõtjalt, kes ei ole peatöövõtja, kohalduvad talle käesoleva seaduse §-s 25^{12} sätestatud ehitusettevõtja kohustused. Aruandluskohustusega hõlmatud ehitustööde tellijale või ehitatava ehitise omanikule laienevad käesoleva seaduse §-s 25^{11} sätestatud peatöövõtja kohustused juhul, kui ta tellib või teeb ehitise ehitamisega seotud töid või osutab ehitise ehitamisega seotud teenuseid iseseisvalt ilma peatöövõtjata.“;

14) paragrahvi 26 lõige 2^1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„(2^1) Maksusaladusele juurdepääsu õigus on info- ja sidesüsteemi hooldaval, arendaval ja selle süsteemi kliendituge pakkuval, samuti maksusaladust sisaldava teabe töötlemisega seotud ülesannete täitmist toetavaid avalikke teenuseid osutaval riigiasutusel selleks vajalikus ulatuses. Maksu- ja Tolliamet võib võimaldada juurdepääsu maksusaladusele info- ja sidesüsteemi hooldamiseks ja arendamiseks vajalikus ulatuses ka asutusevälisele isikule.“;

15) paragrahvi 26 lõige 2^3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„(2^3) Käesoleva seaduse § 1 lõikes 6 nimetatud rahaliste kohustuste üle arvestuse pidamiseks ja nende täitmise korraldamiseks vajalikus ulatuses on maksusaladusele juurdepääsu õigus Riigi Tugiteenuste Keskusel, kohtul, prokuratuuril, Patendiametil ning Justiits- ja Digiministeeriumil.“;

16) paragrahvi 26 lõike 3 esimest lauset täiendatakse pärast tekstiosa „teisiti, on“ tekstiosaga „käesoleva paragrahvi lõigete 2^1–2^3 või“;

17) paragrahvi 27 lõike 1 sissejuhatav lauseosa muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„Selleks, et toetada korraliku ettevõtja hoolsuse nõude täitmist ja tagada käesolevast seadusest, maksualase teabevahetuse seadusest, maksuseadusest ning valla- või linnavolikogu määrusest tulenevate rahaliste ja mitterahaliste kohustuste täitmise maksustamisalane läbipaistvus, võib maksuhaldur maksukohustuslase nõusoleku ja teadmiseta avaldada igaühele:“;

18) paragrahvi 27 lõike 1 punkt 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„5) ajatatud ja mis tahes muul viisil ümber kujundatud maksuvõla ning käesoleva seaduse § 31 lõike 1 punktis 4 ja § 128 lõikes 4 nimetatud kohustuste suuruse, andmed ümberkujundamiseks esitatud tagatiste kohta ja kohustuse täitmise ajakavajärgse kestuse;“;

19) paragrahvi 27 lõiget 1 täiendatakse punktiga 5^1 järgmises sõnastuses:
„5^1) juriidilisest isikust maksukohustuslasele tehtud maksuotsuse resolutsiooni, kui maksuotsust ei saa enam edasi kaevata;“;

20) paragrahvi 28 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„(3) Maksu- ja Tolliamet võib avaldada valla- või linnavalitsusele kohaliku omavalitsuse üksuse ülesannete täitmiseks vajalikku teavet maksukohustuslase ja maksu kinnipidaja, samuti tema deklareeritava, tasutava või kinnipeetava riikliku maksu või tasu kohta. Teavet

avaldatakse kohaliku omavalitsuse üksusele, kellele nimetatud maks või tasu või osa sellest kantakse.“;

21) paragrahvi 29 punktis 1 asendatakse tekstiosa „uurijale ja prokurörile kuriteo tõkestamiseks ning avastamiseks, kurjategija tabamiseks, kriminaalmenetluses oleva asja uurimiseks, menetlemiseks“ tekstiosaga „uurimisasutusele ja prokuratuurile kuriteo avastamiseks, tõkestamiseks või menetlemiseks, kurjategija tabamiseks“;

22) paragrahvi 29 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„2) kohtuvälisele menetlejale väärteomenetluse läbiviimiseks;“;

23) paragrahvi 29 punktis 10 asendatakse sõna „Rahandusministeeriumile“ sõnadega „riigihangete registri vastutavale töötlejale“;

24) paragrahvi 29 punkti 28 täiendatakse pärast sõnu „loovisiku saadud tulu“ sõnadega „ja töötamise andmete“;

25) paragrahvi 29 punkti 41 täiendatakse pärast sõnu „liikluskindlustuse seaduse“ sõnadega „ja tervishoiuteenuse osutaja kohustusliku vastutuskindlustuse seaduse“;

26) paragrahvi 29 punktis 61 asendatakse tekstiosa „Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile“ sõnaga „Kliimaministeeriumile“;

27) paragrahvi 29 täiendatakse punktidega 69–72 järgmises sõnastuses:
„69) maagaasiseaduse § 15 lõikes 1 nimetatud süsteemihaldurile vedelkütuse seaduse §-s 2^6 sätestatud ülesannete täitmiseks;
70) maksuhalduri poolt menetlusosalise taotluseta maksumenetlusse kaasatud asutusevälisele tõlgile maksumenetluseks vajalikus ulatuses;
71) turismiseaduse §-s 30 nimetatud riikliku järelevalve asutusele majutusteenuse osutamise vastavuse kontrollimiseks seaduses sätestatud ja selle alusel kehtestatud nõuetele;
72) Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumile kohalike omavalitsustega seotud maksude ja tasude laekumise prognoosimiseks ning mõjuanalüüside tegemiseks ja hindamiseks.“;

28) seadust täiendatakse §-ga 29^1 järgmises sõnastuses:
„**§ 29^1. Töötamise registri andmete avaldamine valitsusasutusele ja tema hallatavale riigiasutusele ning avalik-õiguslikule juriidilisele isikule**

(1) Maksuhaldur võib avaldada töötamise registrisse kantud andmeid valitsusasutusele ja tema hallatavale riigiasutusele ning avalik-õiguslikule juriidilisele isikule seaduses sätestatud ülesannete täitmiseks.

(2) Kaitseministeeriumi ja Siseministeeriumi valitsemisalasse kuuluva valitsusasutuse või tema hallatava riigiasutuse andmetele võimaldatakse juurdepääs üksnes Kaitseministeeriumi või Siseministeeriumi nõusolekul. Nõusoleku andmisest keeldutakse, kui andmete töötlemine ohustab riigi julgeolekut või riigisaladuse ja salastatud välisteabe kaitset.“;

29) paragrahvi 40 täiendatakse lõikega 1^2 järgmises sõnastuses:
„(1^2) Kui seaduslik esindaja, tegevjuht, vara valitseja või füüsiline isik, kellel on käesoleva paragrahvi lõike 1^1 kohaselt tegelik võim, hoidub tahtlikult kõrvale maksuvõla tasumisest maksukohustuslase olemasoleva vara arvelt, vastutab ta maksuvõla tasumise eest solidaarselt

maksukohustuslasega ka siis, kui ta ei ole maksuvõlga käesoleva seaduse §-s 8 sätestatud kohustuste rikkumisega põhjustanud.“;

30) paragrahvi 40 lõikes 3 asendatakse tekstiosa „või 1^1“ tekstiosaga „, 1^1 või 1^2“;

31) seaduse 3^1. peatüki pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„**3^1. peatükk**
RAHVUSVAHELINE HALDUSKOOSTÖÖ“;

32) paragrahvi 51^1 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„(1) Välisriigi pädevale asutusele osutab rahvusvahelist ametiabi Maksu- ja Tolliamet.“;

33) paragrahvi 51^1 täiendatakse lõigetega 1^1 ja 1^2 järgmises sõnastuses:
„(1^1) Maksu- ja Tolliamet on pädev asutus Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 883/2013, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdlusi ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1073/1999 ja nõukogu määrus (Euratom) nr 1074/1999 (ELT L 248, 18.09.2013, lk 1–22), artikli 7 lõikes 3a ette nähtud ülesandeid täites.

(1^2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1^1 nimetatud ülesannete täitmiseks vajalikud rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduse §-s 81 loetletud andmed ning põhjendatud vajaduse korral tehingute andmed, sealhulgas pangasaladusena käsitatavad tehingute andmed, võib Maksu- ja Tolliamet välja nõuda kolmandalt isikult.“;

34) paragrahvi 54 lõige 4 tunnistatakse kehtetuks;

35) paragrahv 81^2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„**§ 81^2. Andmete kogumine isiku jälitusteabele juurdepääsu otsustamiseks**

(1) Maksu- ja Tolliamet võib koguda isikuandmeid kriminaalmenetluse seadustiku § 126^3 lõikes 1 nimetatud jälitustoiminguga ning päringuga sideettevõtjale elektroonilise side seaduse § 111^1 lõigetes 2 ja 3 sätestatud andmete kohta, kui see on vajalik selleks, et otsustada isiku juurdepääs jälitusteabele.

(2) Isikut teavitatakse tema suhtes käesoleva paragrahvi lõikes 1 ettenähtud toimingu tegemisest enne andmete töötlemist, samuti jälitusteabele juurdepääsu otsusest. Toiminguga kogutud andmeid tutvustatakse isikule tema soovil.“;

36) seadust täiendatakse §-ga 81^4 järgmises sõnastuses:
„**§ 81^4. Taustakontroll**

(1) Taustakontrolli eesmärk on veenduda, et Maksu- ja Tolliametis töö- ja teenistusülesandeid täitvad isikud on suutelised ja valmis tagama maksusaladuse kaitse ning Maksu- ja Tolliameti autoriteedi ja usaldusväärsuse riigi tulusid haldava, korrarikkumisi ennetava ja õigusrikkumisi menetleva valitsusasutusena.

(2) Taustakontrolli eesmärk on veenduda, et ka Maksu- ja Tolliametile teenuseid osutavad isikud, kes maksusaladusega kokku puutuvad või Maksu- ja Tolliameti ruumides saatjata liiguvad, on suutelised ja valmis tagama maksusaladuse kaitse ega kujuta endast ohtu Maksu- ja Tolliameti seadusest tulenevate ülesannete täitmisele.

(3) Maksu- ja Tolliamet võib taustakontrolli teha järgmistele isikutele:
1) Maksu- ja Tolliametisse teenistusse või tööle asuda sooviv isik;
2) Maksu- ja Tolliametis uut jälitusteabe või riigisaladuse töötlemist eeldavat ülesannet täitma asuv isik;
3) Maksu- ja Tolliametile maksusaladuse töötlemist eeldavat teenust või Maksu- ja Tolliameti ruumides saatjata liikumist eeldavat teenust osutada sooviv isik ja sellise isiku poolt teenuse osutamisse kaasatav isik.

(4) Taustakontrolli tegemiseks on Maksu- ja Tolliametil õigus saada isikuandmeid:
1) valitsus- ja riigiasutuselt, kohaliku omavalitsuse üksuselt ning avalik-õiguslikult juriidiliselt isikult;
2) eraõiguslikult juriidiliselt isikult või füüsiliselt isikult;
3) kontrollitavalt isikult;
4) avalikest allikatest.

(5) Taustakontrolli tegemiseks võib töödelda järgmisi isikuandmeid:
1) isiku üldandmed ja isikut tõendava dokumendi andmed;
2) töökoha andmed;
3) sugulaste ja hõimlaste (vanemad, õde, vend, lapsed, abikaasa, registreeritud elukaaslane) ning abieluga sarnanevas suhtes oleva elukaaslase üldandmed;
4) andmed narkootilise või psühhotroopse aine või alkoholi tarvitamise häire või hasartmängusõltuvuse diagnoosi kohta;
5) avalikest allikatest saadud andmed, mis võimaldavad hinnata isiku usaldusväärsust;
6) viimase viie aasta tööandjatelt ja õppeasutustest saadud andmed, mis võimaldavad hinnata isiku usaldusväärsust ja kõlbelisi omadusi;
7) karistusregistri ja selle arhiivi andmed;
8) andmed selle kohta, kas isik on taustakontrolli tegemise ajal kahtlustatav või süüdistatav;
9) andmed viimase 15 aasta jooksul läbiviidud menetluste kohta, mille kohaselt on isik olnud kahtlustatav või süüdistatav ja mille kohta on jõustunud kriminaalmenetluse lõpetamise määrus kriminaalmenetluse seadustiku § 201, 202, 203, 203^{1}, 203^{2}, 204, 205 või 205^{3} alusel;
10) andmed isiku seotuse kohta organisatsiooni või liikumisega, mis oma tegevusega eirab avalikku korda või mille tegevus on suunatud Eesti Vabariigi iseseisvuse ja sõltumatuse vägivaldsele muutmisele, territoriaalse terviklikkuse vägivaldsele rikkumisele, vägivaldsele võimuhaaramisele või Eesti põhiseadusliku korra vägivaldsele muutmisele;
11) andmed isiku välispiiri ületuste ja välisriigis viibimise kohta, et tuvastada tema viibimine välisriigis, mis on kantud riigisaladuse ja salastatud välisteabe seaduse § 19 lõike 3 alusel kehtestatud nimekirja ning mille puhul kehtib sama paragrahvi lõikes 2 nimetatud teatamiskohustus;
12) andmed isiku seotuse kohta välisriigi luure- või julgeolekuteenistusega.

(6) Taustakontrolli hinnang sisaldab järeldust selle kohta, kas isik vastab seaduses või selle alusel kehtestatud nõuetele, ja oluliste asjaolude kokkuvõtet.

(7) Taustakontrolli hinnangus sisalduv järeldus selle kohta, kas isik vastab seaduses või selle alusel kehtestatud nõuetele, edastatakse:
1) kontrollitavale isikule;
2) kontrollitava isiku tööandjale või kontrollitavat isikut teenuse osutamisse muul viisil kaasavale isikule;
3) Maksu- ja Tolliametiga töölepingu sõlmimise või ametisse nimetamise õigusega isikule ja teda nõustavale personalitöötajale;

4) Maksu- ja Tolliametile teenuse osutamist otsustavale isikule, sealhulgas info- ja sidesüsteemi hooldamisse ja arendamisse kaasamise otsustusõigusega isikule ning teda nõustavale Maksu- ja Tolliameti ametnikule või töötajale.

(8) Isikut teavitatakse taustakontrolli tegemisest enne selleks vajalike andmete töötlemist. Toiminguga kogutud andmeid tutvustatakse isikule tema soovil.

(9) Maksuhalduril on õigus keelduda andmete tutvustamisest andmesubjekti ja teiste isikute õiguste ja vabaduste kaitseks, samuti kui see võib ohustada riigi julgeolekut või avaliku korra kaitset ning tingimusel, et maksuhaldur dokumenteerib kõik käesoleva lõike alusel seatud piirangu põhjendused ja tagab piirangu aluse kehtivuse regulaarse kontrolli.

(10) Taustakontrolli hinnangut ja taustakontrolli käigus töödeldud isikuandmeid säilitatakse kolm aastat taustakontrolli hinnangu koostamisest arvates või kuni õigusvaidluse lahendamiseni.

(11) Taustakontrolli tegemiseks pädev Maksu- ja Tolliameti struktuuriüksus sätestatakse ameti põhimääruses.“;

37) paragrahvi 96 täiendatakse lõikega 5^1 järgmises sõnastuses:
„(5^1) Kui võlga ei õnnestu tõenäoliselt kolme kuu jooksul sisse nõuda või kui maksumaksja või maksu kinnipidaja suhtes algatatud pankrotiavalduse menetlus lõpeb pankrotti välja kuulutamata raugemise tõttu, võib maksuhaldur teha vastutusotsuse, ootamata ära käesoleva paragrahvi lõike 5 teises lauses sätestatud eelduste täitmist või pankroti väljakuulutamist.“;

38) paragrahvi 105 lõiget 6 täiendatakse punktiga 7^1 järgmises sõnastuses:
„7^1) käitlustasu;“;

39) paragrahvi 132 lõiked 5–7 tunnistatakse kehtetuks;

40) seadust täiendatakse §-ga 132^1 järgmises sõnastuses:
„**§ 132^1. Sundtäitmise aegumise katkemine**
(1) Kui kohtutäiturile esitatakse maksuvõla sissenõudmiseks täitmisavaldus, katkeb sundtäitmise aegumine ning aegumise arvestus algab uuesti täitmisavalduse esitamise aastale järgneva aasta 1. jaanuarist alates.

(2) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatule on sundtäitmise aegumise katkemise aluseks:
1) maksukohustuslase suhtes pankroti väljakuulutamine;
2) maksukohustuslase suhtes saneerimismenetluse algatamine;
3) maksukohustuslase suhtes võlgade ümberkujundamise menetluse algatamine;
4) maksukohustuslase suhtes pankroti- ja maksejõuetusavalduse menetlusse võtmine;
5) halduskohtu tehtud esialgse õiguskaitse määruse jõustumine;
6) täitemenetluse käigus esitatud hagi menetlusse võtmine;
7) täitemenetluse peatumine kas ühel või mitmel täitemenetluse seadustiku §-s 46 nimetatud alusel;
8) rahalise kohustuse ajatamine või muu tasumisgraafiku kinnitamine, kui selle graafiku kehtivusaeg on pikem kui sundtäitmise aegumistähtaeg.

(3) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud sundtäitmise aegumise katkemise alus langeb ära, hakkab uus sundtäitmise aegumistähtaeg kulgema aluse äralangemise aastale järgneva aasta 1. jaanuarist alates.

(4) Sundtäitmise aegumise katkemine kehtib ainult selle nõude kohta, millega on seotud tähtaja katkemise põhjustanud asjaolu.“;

41) paragrahvi 165 lõikes 1 asendatakse tekstiosa „(§ 132 lõiked 4–6)“ tekstiosaga „(§ 132 lõige 4 ja § 132^1 lõiked 1–3)“.

§ 2. Karistusregistri seaduse muutmine

Karistusregistri seaduse paragrahvi 20 lõiget 1 täiendatakse punktiga 22 järgmises sõnastuses:
„22) Maksu- ja Tolliametil maksukorralduse seaduse §-s 81^4 ja tolliseaduse §-s 10^1 nimetatud taustakontrolli tegemiseks.“.

§ 3. Maamaksuseaduse muutmine

Maamaksuseaduse §-st 7^1 jäetakse välja tekstiosa „ja lõike 4 punktis 1“.

§ 4. Riigilõivuseaduse muutmine

Riigilõivuseaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 12 lõike 1 teine lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„Riigilõivu tagastamise nõue lõpeb kahe aasta möödumisel selle aasta lõpust, millal esines käesoleva seaduse § 15 lõikes 1 nimetatud alus.“;

2) paragrahvi 259 lõikes 1 asendatakse arv „1180“ arvuga „2060“;

3) paragrahvi 259 lõikes 2 asendatakse arv „300“ arvuga „520“.

§ 5. Tolliseaduse muutmine

Tolliseaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahv 10 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„**§ 10. Andmete kogumine isiku jälitusteabele juurdepääsu otsustamiseks**
(1) Maksu- ja Tolliamet võib koguda isikuandmeid kriminaalmenetluse seadustiku § 126^3 lõikes 1 nimetatud jälitustoiminguga ning päringuga sideettevõtjale elektroonilise side seaduse § 111^1 lõigetes 2 ja 3 sätestatud andmete kohta, kui see on vajalik selleks, et otsustada isiku juurdepääs jälitusteabele.

(2) Isikut teavitatakse tema suhtes käesoleva paragrahvi lõikes 1 ettenähtud toimingu tegemisest enne andmete töötlemist, samuti jälitusteabele juurdepääsu otsusest. Toiminguga kogutud andmeid tutvustatakse isikule tema soovil.“;

2) seadust täiendatakse §-ga 10^1 järgmises sõnastuses:
„**§ 10^1. Taustakontroll**

(1) Taustakontrolli eesmärk on veenduda, et Maksu- ja Tolliametis töö- ja teenistusülesandeid täitvad isikud on suutelised ja valmis tagama maksusaladuse kaitse ning Maksu- ja Tolliameti autoriteedi ja usaldusväärsuse riigi tulusid haldava, korrarikkumisi ennetava ja õigusrikkumisi menetleva valitsusasutusena.

(2) Taustakontrolli eesmärk on veenduda, et ka Maksu- ja Tolliametile teenuseid osutavad isikud, kes maksusaladusega kokku puutuvad või Maksu- ja Tolliameti ruumides saatjata liiguvad, on suutelised ja valmis tagama maksusaladuse kaitse ega kujuta endast ohtu Maksu- ja Tolliameti seadusest tulenevate ülesannete täitmisele.

(3) Maksu- ja Tolliamet võib taustakontrolli teha järgmistele isikutele:
1) Maksu- ja Tolliametisse teenistusse või tööle asuda sooviv isik;
2) Maksu- ja Tolliametis uut jälitusteabe või riigisaladuse töötlemist eeldavat ülesannet täitma asuv isik;
3) Maksu- ja Tolliametile maksusaladuse töötlemist eeldavat teenust või Maksu- ja Tolliameti ruumides saatjata liikumist eeldavat teenust osutada sooviv isik ja sellise isiku poolt teenuse osutamisse kaasatav isik.

(4) Taustakontrolli tegemiseks on Maksu- ja Tolliametil õigus saada isikuandmeid:
1) valitsus- ja riigiasutuselt, kohaliku omavalitsuse üksuselt ning avalik-õiguslikult juriidiliselt isikult;
2) eraõiguslikult juriidiliselt isikult või füüsiliselt isikult;
3) kontrollitavalt isikult;
4) avalikest allikatest.

(5) Taustakontrolli tegemiseks võib töödelda järgmisi isikuandmeid:
1) isiku üldandmed ja isikut tõendava dokumendi andmed;
2) töökoha andmed;
3) sugulaste ja hõimlaste (vanemad, õde, vend, lapsed, abikaasa, registreeritud elukaaslane) ning abieluga sarnanevas suhtes oleva elukaaslase üldandmed;
4) andmed narkootilise või psühhotroopse aine või alkoholi tarvitamise häire või hasartmängusõltuvuse diagnoosi kohta;
5) avalikest allikatest saadud andmed, mis võimaldavad hinnata isiku usaldusväärsust;
6) viimase viie aasta tööandjatelt ja õppeasutustest saadud andmed, mis võimaldavad hinnata isiku usaldusväärsust ja kõlbelisi omadusi;
7) karistusregistri ja selle arhiivi andmed;
8) andmed selle kohta, kas isik on taustakontrolli tegemise ajal kahtlustatav või süüdistatav;
9) andmed viimase 15 aasta jooksul läbiviidud menetluste kohta, mille kohaselt on isik olnud kahtlustatav või süüdistatav ja mille kohta on jõustunud kriminaalmenetluse lõpetamise määrus kriminaalmenetluse seadustiku § 201, 202, 203, 203^{1}, 203^{2}, 204, 205 või 205^{3} alusel;
10) andmed isiku seotuse kohta organisatsiooni või liikumisega, mis oma tegevusega eirab avalikku korda või mille tegevus on suunatud Eesti Vabariigi iseseisvuse ja sõltumatuse vägivaldsele muutmisele, territoriaalse terviklikkuse vägivaldsele rikkumisele, vägivaldsele võimuhaaramisele või Eesti põhiseadusliku korra vägivaldsele muutmisele;
11) andmed isiku välispiiri ületuste ja välisriigis viibimise kohta, et tuvastada tema viibimine välisriigis, mis on kantud riigisaladuse ja salastatud välisteabe seaduse § 19 lõike 3 alusel kehtestatud nimekirja ning mille puhul kehtib sama paragrahvi lõikes 2 nimetatud teatamiskohustus;
12) andmed isiku seotuse kohta välisriigi luure- või julgeolekuteenistusega.

(6) Taustakontrolli hinnang sisaldab järeldust selle kohta, kas isik vastab seaduses või selle alusel kehtestatud nõuetele, ja oluliste asjaolude kokkuvõtet.

(7) Taustakontrolli hinnangus sisalduv järeldus selle kohta, kas isik vastab seaduses või selle alusel kehtestatud nõuetele, edastatakse:
1) kontrollitavale isikule;
2) kontrollitava isiku tööandjale või kontrollitavat isikut teenuse osutamisse muul viisil kaasavale isikule;
3) Maksu- ja Tolliametiga töölepingu sõlmimise või ametisse nimetamise õigusega isikule ja teda nõustavale personalitöötajale;
4) Maksu- ja Tolliametile teenuse osutamist otsustavale isikule, sealhulgas info- ja sidesüsteemi hooldamisse ja arendamisse kaasamise otsustusõigusega isikule ning teda nõustavale Maksu- ja Tolliameti ametnikule või töötajale.

(8) Isikut teavitatakse taustakontrolli tegemisest enne selleks vajalike andmete töötlemist. Toiminguga kogutud andmeid tutvustatakse isikule tema soovil.

(9) Maksuhalduril on õigus keelduda andmete tutvustamisest andmesubjekti ja teiste isikute õiguste ja vabaduste kaitseks, samuti kui see võib ohustada riigi julgeolekut või avaliku korra kaitset ning tingimusel, et maksuhaldur dokumenteerib kõik käesoleva lõike alusel seatud piirangu põhjendused ja tagab piirangu aluse kehtivuse regulaarse kontrolli.

(10) Taustakontrolli hinnangut ja taustakontrolli käigus töödeldud isikuandmeid säilitatakse kolm aastat taustakontrolli hinnangu koostamisest arvates või kuni õigusvaidluse lahendamiseni.

(11) Taustakontrolli tegemiseks pädev Maksu- ja Tolliameti struktuuriüksus sätestatakse ameti põhimääruses.“.

§ 6. Seaduse jõustumine

Käesoleva seaduse § 1 punkt 8 jõustub 2027. aasta 1. oktoobril.

Lauri Hussar
Riigikogu esimees

Tallinn, 2026

Algatab Vabariigi Valitsus 23. novembril 2026. a nr 2-6/26-02303

Vabariigi Valitsuse nimel

(allkirjastatud digitaalselt)
Heili Tõnisson
Valitsuse nõunik